

Izješće o dosadašnjem radu Katedre Čakavskoga sabora Lovran

Katedra Čakavskog sabora Lovran osnovana je 4. listopada 2008. Kao najmlađa katedra članica Čakavskog sabora Žminj, u svojem je dosadašnjem djelovanju realizirala različite sadržaje u skladu sa svojom programskom koncepcijom.

Katedra se 8. listopada 2008., povodom otvaranja tradicionalne lovranske manifestacije „Marunada 2009.“, u Izložbenom prostoru Galerije „Laurus“ u Lovranu uključila u program prikazivanjem autorskoga rada svoga člana, Frane Babića, videozapisom o lokalnoj tradiciji sakupljanja i iskorištavanja maruna, a potom organiziranjem *Večeri čakavskog književnog stvaralaštva* – prigodnog programa u kojem su nastupili učenici recitatori iz Osnovne škole Viktora Cara Emina u Lovranu i Gimnazije Eugena Kumičića u Opatiji.

Dana 16. travnja 2009. u Galeriji „Laurus“ uz prigodan je program učenika recitatora i Mješovitog pjevačkog zbora KUD-a „Lovor“ Katedra organizirala predstavljanje nove knjige autorice Marine Česen *Val od vetra i modre galice*, zbirke poezije koju je 2009. godine izdala Katedra Čakavskog sabora Opatija.

Dana 18. travnja 2009. godine Katedra je obilježila značajne obljetnice koje se odnose na početke djelovanja morskoga i klimatskog lječilišta u Lovranu organiziranjem znanstvenog skupa pod pokroviteljstvom Općine Lovran i Turističke zajednice Općine Lovran u Hotelu „Excelsior“ u Lovranu, pod nazivom *Stoljetna tradicija zdravstvenog i kupališnog turizma u Lovranu: Sto godina od objavljivanja lovranskog Lječilišnog pravilnika (1909.–2009.)*. Dvije su obljetnice bile povod održavanju znanstvenog skupa. Prva je stogodišnjica proglašenja Lječilišnog pravilnika za lječilišni okrug Lovran, kojim je bilo uređeno djelovanje lječilišta u Lovranu. Druga je važna obljetnica bila sto pedeseta godišnjica rođenja liječnika dr. Albina Edera (Beč, 1859. – Lovran, 1916.), utemeljitelja lječilišta u Lovranu i predstojnika Lječilišnog povjerenstva, koji se od 1909. do 1916. godine nalazio na čelu uprave lječilišta. Namjera Organizacijskog odbora znanstvenog skupa (Sanja Simper, Igor Eterović, Dušan Peršić) bila je da ova inicijativa iznova potakne promišljanja o lovranskim turističkim potencijalima o kojima je svijest postojala već prije stotinu godina, kako bi prethodna iskustva iskoristili u potpunijoj valorizaciji svega onoga što Lovran može i danas ponuditi. Želja je bila i da održavanje ovoga skupa bude početak sustavna proučavanja i znanstvenog vrednovanja

svekolike povijesne i kulturne baštine Lovrana i Lovranštine te njihova predočavanja znanstvenoj i široj javnosti putem znanstvenih radova. Na skupu je sudjelovalo devet izlagača, čiji su referati bili tematski razvrstani u tri cjeline. Prva se tematska cjelina odnosila na istraživanje arhivskoga gradiva kao podloge za istraživanje bogate, a dosad nedovoljno obrađene povijesne baštine Lovrana i Lovranštine te su izloženi radovi: *Arhivalije Lovranštine u Državnom arhivu u Rijeci* (Boris Zakošek), *Pravilnik lječilišnog okruga Lovran iz 1909.* (Sanja Simper), *Ostavština dr. Albina Edera – vrijedna građa za turističku povijest Lovrana* (Maja Karić) i *Turistički vodiči Eduarda Seisa kao povijesni izvori* (Igor Eterović). U drugoj su cjelini izloženi radovi utemeljeni na analizi drugih oblika baštine Lovrana: *“Zelena baština” grada Lovrana* (Theodor de Canziani Jakšić), *Kupališne građevine u Lovranu s početka 20. stoljeća* (Mirjana Kos). Treća i posljednja cjelina bila je posvećena lovranskome zaleđu, odnosno masivu Učke. U tematskom bloku *Planinski masiv Učke kao prirodna osnova lječilišnog turizma u Lovranu* izložena su dva rada: *Prirodna obilježja masiva Učke* (Marin Grgurev) i *Kratka povijest ljudskog korištenja Učke iz perspektive Lovrana* (Grga Frangeš). Posljednje je izlaganje u trećem dijelu bilo *Razvoj projekta izgradnje žičara na Učku* (Mladen Blažević). Planirano je da se izlaganja izložena na znanstvenom skupu prošire i dopune za objavljivanje te tiskaju u *Zborniku Lovranšćine*.

Katedra se na poziv Katedre Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga, kao jednog od organizatora, uključila u rad 2. međunarodne konferencije znanstveno-stručnog karaktera *Revitalizacija malih povijesnih gradova i njihova okruženja u Primorsko-goranskoj županiji*, održane u Mošćenicama 23.–24. listopada 2009. godine. Ostali su organizatori konferencije bili Hrvatska sekcija ECOVAST-a (Europsko vijeće za sela i male gradove) i Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske – Odbor za baštinu i prostor, a pokrovitelji Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Primorsko-goranska županija i Općina Mošćenička Draga. Konferencija je održana kao dio projekta *Mali gradovi* Hrvatske sekcije ECOVAST-a i kao dio projekta *Mošćenice – živi grad muzej* Katedre Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga. Inače, aktivnost ECOVAST-a usmjerena je na očuvanje i unapređivanje kulturno-povijesnih, okolišnih, socijalnih i gospodarskih vrijednosti te na cjelovit i održiv razvitak sela i malih gradova Hrvatske, djelujući ponajprije putem umrežavanja ljudskih resursa, ideja, aktivnosti, znanja i prakse. Konferencija je prema svojoj koncepciji bila podijeljena u dva

tematska bloka, od kojih je prvi bio usmjeren na projekt *Mošćenice – živi grad muzej* i metodološki pristup obnovi grada, a drugi, u koji su bili uvršteni referat i prezentacija KČS Lovran pod nazivom *Revalorizacija kulturno-povijesne baštine Lovrana*, autora dr. Dušana Peršića, Ive Mileusnić i Frane Babića, na širu problematiku malih gradova i njihova okruženja. Raspon izloženih tema u okviru drugoga tematskog bloka obuhvatio je povijesna, povijesnoumjetnička, sociološka, geografska, prostornoplanska, urbanistička te edukativna istraživanja i promišljanja u funkciji poboljšanja stanja i unapređenja kvalitete života u malim gradovima.

Katedra je 25. listopada 2009. godine bila domaćin Godišnje skupštine ECOVAST-a u Galeriji „Laurus“ u Lovranu, održane u nastavku rada spomenute konferencije u Mošćenicama. U prvom dijelu programa, nakon pozdravnog govora načelnika Općine Lovran Emila Gržina te predsjednice Sanje Simper u ime Katedre Čakavskog sabora Lovran kao domaćina ovoga skupa, održan je Forum grupe za ruralnu arhitekturu ECOVAST-a pod vodstvom ing. arh. Rudigera Maula iz Njemačke, a diskusija je popraćena prezentacijom filma o tradicijskoj drvenoj arhitekturi u Hrvatskoj ing. arh. Davora Salopeka iz Petrinje. Slijedila je prezentacija člana lovranske katedre, Frane Babića, o povijesnim graditeljskim vrijednostima Lovrana, koja je prethodno bila dopunjena obilaskom lokacija stare gradske jezgre Lovrana. U nastavku, tijekom drugoga dijela održavanja Generalne skupštine, predsjednica ECOVAST-a Tihana Stepinac Fabijanić iznijela je svoj pozdrav i pregled godišnjeg događanja u okviru ove europske udruge koja svojim programom nastoji pridonositi boljitku ljudi i očuvanju baštine u ruralnim krajevima Europe. Predsjednica je izrazila i zadovoljstvo da se ovaj skup u Hrvatskoj dogodio prilikom 25. obljetnice osnivanja organizacije ECOVAST (1984. godine u Njemačkoj). Generalna skupština završila je međusobnim dogovorom članova i gostiju o daljnjim planovima i suradnji.

Katedra je tijekom prosinca 2009. izdala te 28. prosinca 2009. godine organizirala u Galeriji „Laurus“ u Lovranu predstavljanje knjige dr. Dušana Peršića *Lovranski spomenar*, u kojoj je autor objedinio svoje prethodno objavljene tekstove – crtice iz lovranske povijesti – u glasilu Općine Lovran, *Lovranski list*. O knjizi su pred brojnom publikom, nakon pozdravnog govora i zahvale autoru predsjednice Katedre Sanje Simper, govorili Cvjetana Miletić i Amir Muzur.

Od 6. do 9. travnja 2010., tijekom proljetnih praznika, Katedra je organizirala u Lovranu u Starom gradu za zainteresirane učenike

od 3. do 6. razreda šetnje i razgledavanje lovranskog Starog grada uz stručno vođenje s kratkim i zanimljivim tematskim predavanjima. Nakon predavanja održane su likovne i literarne radionice na kojima su djeca mogla izraziti sve doživljeno i viđeno na lovranskom mulu. Naknadno će se prikupljeni uradci predstaviti široj lovranskoj publici na nekom za to predviđenom prostoru (galerija ili sl.). Radionice su se svakog dana održavale od 10.00 do 14.00, a predstavljene su sljedeće teme: 1. DAN: Crkva Sv. Jurja (likovna radionica, glagoljica, glina, monotipija); 2. DAN: Stubica, kula (likovna radionica, tuš, akvarel); 3. DAN: Stare šterne (literarna radionica na čakavskom); 4. DAN: Mustačon, sv. Juraj ubija zmaja (likovna radionica, detalj crtež olovkom i ugljenom). Voditelji su ovog programa bili Sanja Albaneže, Albano Vučetić i Frane Babić.

Kruna dosadašnjeg rada Katedre objavljivanje je *Zbornika Lovranščine*, koji zasigurno predstavlja njezinu temeljnu znanstvenu aktivnost i centralnu publikaciju.

U Lovranu 28. ožujka 2010.

Predsjednica Katedre
Sanja Simper